

PLAN DE ORDENACIÓN DO LITORAL

TÍTULO VII

ANEXO IV

Marco xurídico

1.	CONTEXTO INTERNACIONAL	04
2.	CONTEXTO NORMATIVO NACIONAL.....	06
3.	CONTEXTO NORMATIVO AUTONÓMICO	09

- **Programa demostración sobre xestión integrada de zonas costeiras (XIZC)**, desenvolvido pola Comisión Europea entre 1996 e 1999.
- A Recomendación 2002/413/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 30 de maio de 2002, relativa á aplicación da xestión integrada das zonas costeiras en Europa.
- Convención sobre a Protección do patrimonio mundial, cultural e natural, 1972.
- Decisión 82/72/CEE do Consello, do 3 de decembro de 1981, referente á celebración do **Convenio relativo á conservación da vida silvestre e do medio natural de Europa (Convenio de Berna)**. (DOL 38 do 10/2/1982).
- Convención relativa ás Zonas Húmidas de Importancia Internacional especialmente como Hábitat de Aves Acuáticas (Convenio RAMSAR, 1982).
- Instrumento de Ratificación do **Convenio sobre avaliación do impacto no medio nun contexto transfronterizo**, feito en Espoo (Finlandia), o 25 de febreiro de 1991.
- Convenio sobre a Diversidade Biolóxica (CDB) (1992).
- A Declaración de Johannesburgo (2002).
- Convenio europeo da paisaxe (CEP) (2000).
- Os Obxectivos de desenvolvemento do milenio (2000).
- Carta europea do turismo sostible nos espazos protexidos (CETS) (2001).
- Decisión 2005/370/CE do Consello, do 17 de febreiro de 2005, sobre a celebración, en nome da Comunidade Europea, do **Convenio sobre o acceso á información, a participación do público na toma de decisións e o acceso á xustiza en materia ambiental (Convenio Aarhus)** (DOL 124 do 17/5/2005).
- Directiva 2009/147/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 30 de novembro de 2009, relativa á **Conservación das aves silvestres**, publicada no Diario Oficial da Unión Europea (L 20/7) do 26 de xaneiro de 2010.
- Directiva 2008/99/CE do Parlamento Europeo e do Consello do 19 de novembro de 2008 relativa á **Protección do medio mediante o Dereito penal** (DOCE n.º L 328/28 do 6/12/2008).
- Directiva 2008/98/CE do Parlamento Europeo e do Consello do 19 de novembro de 2008 sobre os **residuos** (DOCE n.º L 312/3 do 22/11/2008).
- Directiva 2008/1/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de xaneiro de 2008, relativa á **prevención e o control integrados da contaminación** (DOCE L 24 do 29/1/2008).
- Norma europea para a prevención e a redución integrada da contaminación de certas actividades (industria química, gandaría intensiva, industria agroalimentaria, etc.).

O MARCO LEGAL VIXENTE

Neste Anexo enumérase o amplio contexto e o marco xurídico no que ten cabida a ordenación e protección do litoral, tanto de carácter substantivo como en relación con aquellas materias cuxa regulación sectorial pode afectar aos recursos deste marco xeográfico, tanto no ámbito internacional como no nacional ou autonómico.

1. CONTEXTO INTERNACIONAL

- A **Carta europea do litoral**, proposta en 1981 pola Sesión Plenaria da Conferencia das Rexións Marítimas da CEE, da que xorden tamén o **Primeiro Programa de Acción** (1982-1985) da Carta Europea do Litoral e a **operación piloto denominada Impacto Litoral**.
- A **Carta europea de ordenación do territorio, adoptada en Torremolinos en 1983** pola Conferencia Europea de Ministros responsables da Ordenación do Territorio (CEMAT).
- III Conferencia de Nacións Unidas sobre o Dereito do mar, 1982.
- VI Conferencia Europea de ministros responsables da ordenación do territorio (CEMAT) do Consello de Europa.
- IV Conferencia interministerial europea do medio de 1984.
- Conferencia europea para a Conservación do litoral (A Haia, 1991) auspiciada pola Comisión Europea e a Secretaría do Consello de Europa.
- Conferencia de Río de 1992.
- Proposta de Resolución do Consello das Comunidades Europeas sobre un **Programa comunitario de política e actuación en materia de medio e desenvolvemento sostible**, presentado en Bruxelas en 1992.

- Directiva 2007/60/CE do Parlamento Europeo e do Consello do 23 de outubro de 2007, relativa á **Avaliación e xestión dos riscos de inundación** (DOCE n.º L 288/27 do 6/11/2007).
- Directiva 2006/118/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 12 de decembro de 2006, relativa á **Protección das augas subterráneas contra a contaminación e a deterioración** (DOCE n.º L 372 do 27/12/2006).
- Directiva 2006/44/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 6 de setembro de 2006, relativa á **Calidade das augas continentais que requieren protección ou mellora para seren aptas para a vida dos peixes** (DOCE n.º L 264/20 do 25/9/2006).
- Directiva 2006/7/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de febreiro de 2006, relativa á **Xestión da calidade das augas de baño e pola que se derroga a Directiva 76/160/CEE** (DOCE n.º L 64/37 do 4/3/2006).
- Estratexia da Unión Europea para un desenvolvemento sostible, coñecida como “**Estratexia de Gotemburgo**”, revisada no Consello da Unión Europea de data 9 de xuño de 2006.
- Regulamento (CE) n.º 2152/2003 do Parlamento Europeo e do Consello, do 17 de novembro de 2003, sobre o **Seguimento dos bosques e das interaccións medioambientais na Comunidade (Forest Focus)** (DOCE n.º L 324 de 11/12/2003).
- Regulamento CE n.º 1737/2006 da Comisión, do 7 de novembro de 2006, polo que se establecen **disposicións de aplicación do Regulamento (CE) n.º 2152/2003** do Parlamento Europeo e do Consello sobre o seguimento dos bosques e das interaccións medioambientais na Comunidade (Forest Focus) (DOCE n.º L 334/1 do 30/11/2006).
- Directiva 2004/35/CE, do 21 abril do Parlamento Europeo e do Consello sobre **Responsabilidade medioambiental en relación coa prevención e reparación de danos medioambientais** (DOL 30 abril 2004, n.º 143).
- Decisión da Comisión, do 7 de decembro de 2004, pola que se aproba, de conformidade coa Directiva 92/43/CEE do Consello, a **listaxe de lugares de importancia comunitaria da rexión bioxoegráfica atlántica** (DOCE, 29 de decembro de 2004, n.º 387).
- Directiva 2003/35/CE do 26 de maio de 2003, pola que se establecen as **medidas para a participación do público na elaboración de determinados plans e programas relacionados co ambiente e pola que se modifican, no tocante á participación do público e o acceso á xustiza, as Directivas 85/337/CEE e 96/61/CE do Consello** (DOCE n.º L 156, 25/6/2003).
- Directiva 2003/4/CE, do 28 de xaneiro, do Parlamento Europeo e do Consello, relativa ao **acceso ao público da información medioambiental e pola que se derroga a Directiva 90/313/CEE do Consello** (DOCE n.º L 41/26 do 14/2/2003).
- Decisión n.º 1600/2002/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 22 de xullo de 2002, pola que se establece o **Sexto Programa de Acción Comunitario en Materia Medioambiental** (DOCE L 242 de 10/9/2002).
- Decisión n.º 1411/2001/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 27 de xuño de 2001, relativa a un **marco comunitario de cooperación para o desenvolvemento sostible no medio urbano** (DOCE n.º L 191 do 13/7/2001).
- Directiva 2001/42/CE, do 27 de xuño, do Parlamento Europeo e do Consello, relativa á **avaliación dos efectos de determinados plans e programas no medio** (DOCE n.º L 197, do 21/7/2001).
- Directiva 2000/60/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 23 de outubro de 2000, pola que se establece un **marco comunitario de actuación no ámbito da política de augas** (DOL 327 de 2/12/2000).
- Regulamento n.º 2158/92 relativo á **protección dos bosques comunitarios contra os incendios** (DOCE L 193, do 9/7/1998).
- Regulamento n.º 1727/1999 da Comisión, do 28 de xullo, polo que se establecen determinadas **disposicións de aplicación do Regulamento 2158/1992 do Consello relativo á protección dos bosques comunitarios contra os incendios** (DOCE de 3/8/1999).
- Directiva 97/11/CE, do 3 de marzo, pola que se modifica a Directiva CEE 85/337, relativa á **avaliación das repercusións de determinados proxectos públicos e privados sobre o medio** (DOCE n.º L 73, 14/3/1997).
- Directiva 92/43/CEE do Consello, do 21 de maio de 1992, relativa á **conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres** (DOCE n.º L 206 do 22/7/1992).
- Normas europeas básicas en relación coa conservación da natureza e coa redución da perda de biodiversidade, a partir das cales se crea a Rede Natura 2000.
- Directiva 98/83/CE do Consello, do 3 de novembro de 1998, relativa á **calidade das augas destinadas ao consumo humano** (DOCE n.º L 330 do 5/12/1998).
- Directiva 91/271/CEE do Consello, do 21 de maio de 1991, sobre o **tratamento das augas residuais urbanas** (DOCE n.º L 135 do 30/5/1991).
- Directiva 91/676/CEE do Consello, do 12 de decembro de 1991, relativa á **protección das augas contra a contaminación producida por nitratos utilizados na agricultura** (DOCE n.º L 375 do 31/12/1991).
- Directiva 86/278/CEE do Consello, do 12 de xuño de 1986, relativa á **protección do medio e, en particular, dos solos, na utilización dos lodos de depuradora en agricultura** (DOCE n.º L 181 do 4/7/1986).
- Directiva 86/280/CEE do 12 de xuño de 1986, relativa aos **obxectivos de calidade para os residuos de certas substancias perigosas citadas na listaxe do Anexo da Directiva 76/464/CEE** (DOUE do 4/7/1986).
- Directiva 79/923/CEE do Consello, do 30 de outubro de 1979, relativa á **calidade esixida ás augas para a cría de moluscos** (adaptada polo Real Decreto 38/1989, do 13 de xaneiro polo que se establecen normas sobre calidade esixible ás augas para cría de moluscos (DOCE n.º L 281 de 10/11/1979).
- Directiva 76/464/CEE, do Consello do 4 de maio de 1976, relativa á **contaminación causada por determinadas substancias perigosas vertidas desde fontes terrestres no medio acuático da Comunidade, ben sexan as augas continentais ou costeiras** (DOCE 129/L, do 18/5/1976).

2. CONTEXTO NORMATIVO NACIONAL

- **Constitución española**, 1978.
- **Lei 22/1988**, do 28 de xullo, de costas.
- **Directrices sobre actuacións en praias e tratamiento da beira costeira**. Dirección Xeral de Costas (Secretaría xeral para o Territorio e a Biodiversidade do Ministerio de Medio Ambiente).
- **Lei 27/1992**, do 24 de novembro, de **Portos do estado e da mariña mercante** (modificada, entre outras disposicións, pola Lei 62/1997, do 26 de decembro, BOE 30/12/1997, e pola Lei 48/2003, do 26 de novembro, de réxime económico e de prestación de servizos dos portos de interese xeral, BOE 27/11/2003, corrección de erros e erratas BOE 3/2/2004).
- **Lei de augas** de 1866.
- **Real Decreto Lexislativo 1/2001**, do 20 de xullo, polo que se aproba o **texto refundido da Lei de augas**.

Deben terse en conta as modificacións introducidas no texto refundido da Lei de augas, por:

- Lei 24/2001, do 27 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e da orde social.
- Lei 11/2005, do 22 de xuño, pola que se modifica a Lei 10/2001, do 5 de xullo, do Plan hidrolóxico nacional.
- Real Decreto-lei 4/2007, do 13 de abril, polo que se modifica o texto refundido de augas.
- Lei 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade.
- Lei 16/2002, do 1 de xullo, de prevención e control integrados da contaminación.
- Lei 53/2002, do 30 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e da orde social.
- Lei 13/2003, do 23 de maio, reguladora do contrato de concesión de obras públicas.
- Lei 62/2003, do 30 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e da orde social.

Esta Lei foi desenvolvida polo **Real Decreto 849/1986**, do 11 de abril, polo que se aproba o **Regulamento do dominio público hidráulico**, e modificada por: Real Decreto 606/2003, do 23 de maio; por Real Decreto 907/2007, do 6 de xullo, polo que se aproba o Regulamento da Planificación Hidrolólica; por Real Decreto 1620/2007, do 7 de decembro, polo que se establece o réxime xurídico da reutilización das augas depuradas; por Real Decreto 9/2008, do 11 de xaneiro; por Resolución do 21 de novembro de 2001, da Subsecretaría; e polas Sentenzas de 25 de xaneiro de 2005, de 26 de xaneiro de 2004, e de 18 de outubro de 2006, da Sala Terceira do Tribunal Supremo.

- **Lei 42/2007**, do 13 de decembro, de patrimonio natural e da biodiversidade (BOE 14/12/2007).
- **Lei 38/1999**, do 5 de novembro, de ordenación da edificación (BOE 6/11/1999).
- **Lei 30/1992**, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común (BOE n.º 285/1992, 27/11/92). Modificada pola Lei 4/1999 (BOE n.º 12, 14/1/1999) e pola Lei 24/2001 (BOE n.º 313, 31/12/2001).
- **Lei de expropiación forzosa**, do 16 de decembro de 1954 (BOE do 17/12/1954).

AMBIENTE

- **Real Decreto 1514/2009**, do 2 de outubro, polo que se regula a **protección das augas subterráneas contra a contaminación e a deterioración** (BOE 22/10/2009).
- **Lei 26/2007**, do 23 de outubro, de **responsabilidade medioambiental** (BOE 24/10/2007).
- **Real Decreto 2090 /2008**, do 22 de decembro, polo que se aproba o **Regulamento de desenvolvemento parcial da Lei 26/2007**, do 23 de outubro, de **responsabilidade medioambiental** (BOE 23/12/2008).
- **Real Decreto Lexislativo 2/2008**, do 20 de xuño, polo que se aproba o **texto refundido da Lei de solo** (BOE 26/6/2008).
- **Real Decreto Lexislativo 1/2008**, do 11 de xaneiro, polo que se aproba o **texto refundido da Lei de Avaliación de impacto ambiental de proxectos** (BOE 26/1/2008).
- **Lei 45/2007**, do 13 de decembro, para o **desenvolvimento sostible do medio rural** (BOE 14/12/2007) (complementada pola Lei Orgánica 16/2007, do 13 de decembro, e modificada pola Lei 10/2009, do 20 de outubro, de creación de órganos consultivos do Estado no ámbito agroalimentario e de determinación das bases de representación das organizacións profesionais agrarias).
- **Lei 5/2007**, do 3 de abril, da **rede de parques nacionais** (BOE 4/4/2007).
- **Lei 34/2007**, do 15 de novembro, de **calidade do aire e protección da atmosfera** (BOE 16/11/ 2007).
- **Real Decreto 899/2007**, do 6 de xullo, polo que se aproba o **Regulamento dos incentivos rexionais, de desenvolvemento da Lei 50/1985**, do 27 de decembro (BOE 19/7/2007).
- **Real Decreto 1620/2007**, do 7 de decembro, polo que se establece o réxime xurídico da reutilización das augas depuradas (BOE 8/12/2007).
- **Real Decreto 1341/2007**, do 11 de outubro, sobre a **xestión da calidade das augas de baño** (BOE 26/11/2007).
- **Real Decreto 907/2007**, do 6 xullo, polo que se aproba o **Regulamento de planificación hidrolólica** (BOE 7/7/2007). Desenvolvido por Orde ARM/2656/2008 que aproba a Instrucción de planificación hidrolólica.
- **Lei 9/2006**, do 28 de abril, sobre **avalíação dos efectos de determinados plans e programas no medio** (BOE n.º 102 de 29/4/2006).
- **Lei 27/2006**, do 18 de xullo, pola que **se regulan os dereitos de acceso á información, de participación pública e de acceso á xustiza en materia medioambiental** (incorpora as Directivas 2003/4/CE e 2003/35/CE) (BOE n.º 171 de 19/7/2006).
- **Real Decreto 417/2006**, do 7 de abril, polo que se desenvolve o **texto refundido da lei do catastro inmobiliario**, aprobado polo **Real Decreto Lexislativo 1/2004**, do 5 de marzo (BOE do 24/4/ 2006).

- **Real Decreto 1421/2006**, do 1 de decembro, polo que se modifica o **Real Decreto 1997/1995**, do 7 de decembro, polo que se establecen medidas para contribuir a garantir a biodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da flora e fauna silvestres (BOE do 2/12/2006).
- **Real Decreto 9/2005**, do 14 de xaneiro, polo que se establece a relación de actividades potencialmente contaminantes de solo e os criterios e estándares para a declaración de solos contaminados (BOE n.º 15, 18/1/2005).
- **Real Decreto Lexislativo 1/2004**, do 5 de marzo, polo que se aproba o **texto refundido da Lei do catastro inmobiliario** (BOE de 8/3/2004).
- **Real Decreto 435/2004**, do 12 marzo, que regula o **inventario nacional de zonas húmidas** (BOE 25/3/2004).
- **Lei 43/2003**, do 21 de novembro, de **montes** (BOE do 22/11/2003) (modificada pola Lei 10/2006, do 28 de abril).
- **Lei 16/2002**, do 1 de xullo, de **prevención e control integrados da contaminación** (BOE n.º 157, 2/7/2002), modificados pola **Lei 1/2005**, pola que se regula o réxime de comercio de dereitos de emisión de gases de efecto invernadoiro.
- **Real Decreto Lexislativo 1/2001**, do 20 de xullo, polo que se aproba o **texto refundido da Lei de augas** (BOE 24/7/2001).
- **Real Decreto 1997/1995**, do 7 de decembro, polo que se establecen medidas para contribuir a garantir a biodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da flora e fauna silvestres (BOE do 28/12/1995).
- **Instrumento de Ratificación do Convenio sobre avaliación do impacto no medio nun contexto transfronterizo**, feito en Espoo (Finlandia), o 25 de febreiro de 1991 (BOE n.º 261, 31/10/1997).
- **Real Decreto 1131/1988**, do 30 de setembro, polo que se aproba o **Regulamento para a execución do Real Decreto Lexislativo 1302/1986**, do 28 de xuño, de **avaliación de impacto ambiental** (BOE n.º 239, 5/10/1988).

PROTECCIÓN DO PATRIMONIO:

- **Real Decreto 111/1986**, do 10 de xaneiro, de **desenvolvemento parcial da Lei 16/1985**, do 25 de xuño, do **Patrimonio histórico español** (BOE 27/1/1986).
- **Lei 16/1985**, do 25 de xuño, do **patrimonio histórico español** (BOE 28/6/1985).
- **Decreto 449/1973**, do 22 de febreiro, polo que se colocan baixo protección do Estado os “hórreos” e “cabazos” antigos existentes en Galicia e Asturias.
- **Decreto 571/1963**, do 14 de marzo, sobre protección dos escudos, emblemas, pedras heráldicas, rolos de xustiza, cruces de termo e pezas similares de interese histórico-artístico.
- **Decreto** do 22 de abril de 1949, sobre a **protección dos castelos españoles** (BOE 5/5/1949).

ESTRADAS

- **Orde FOM/1740/2006**, do 24 de maio, pola que se modifica a Orde do Ministerio de Fomento do 16 de decembro de 1997, pola que se regulan os accesos ás estradas do Estado, as vías de servizo e a construcción de instalacións de servizos (BOE 6/6/2006).
- **Real Decreto 1231/2003**, do 26 de setembro, polo que se modifica a **nomenclatura e o catálogo das autoestradas e autovías da rede de estradas do Estado** (BOE 30/9/2003).
- **Real Decreto 1812/1994**, do 2 de setembro, polo que se aproba o **Regulamento xeral de estradas** (modificado por Real Decreto 1911/1997, do 19 de decembro, aprobado por Real Decreto 1812/1994, do 2 de setembro; polo Real Decreto 597/1999, do 16 de abril, aprobado por Real Decreto 1812/1994, do 2 de setembro; por Real Decreto 114/2001, do 9 de febreiro, aprobado polo Real Decreto 1812/1994, do 2 de setembro; e por Resolución do 22 de outubro de 2001).
- **Real Decreto 1211/1990**, do 28 de setembro, polo que se aproba o **Regulamento da Lei de ordenación dos transportes terrestres** (BOE 8/10/1990).
- **Lei 25/1988**, do 29 de xullo, de **estradas** (BOE 30/7/88). Modificada por:
  - Lei 66/1997, do 30 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e da orde social.
  - Real Decreto-lei 15/1999, do 1 de outubro, polo que se aproban medidas de liberalización, reforma estrutural e incremento da competencia no sector de hidrocarburos.
  - Lei 14/2000, do 29 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e da orde social.
  - Real Decreto-lei 11/2001, do 22 de xuño, polo que se modifica o artigo 29 da Lei 25/1988, do 29 de xullo, de estradas, e se establecen normas orzamentarias para atender os gastos derivados de actuacións do Ministerio de Fomento en estradas estatais.
  - Lei 24/2001, do 27 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e da orde social.
  - Resolución do 22 de outubro de 2001, da Subsecretaría.
- **Lei 16/1987**, do 30 de xullo, de **ordenación dos transportes terrestres** (BOE de 31/7/1987).

AEROPORTOS

- **Orde FOM/926/2005**, do 21 de marzo (BOE n.º 88, do 13 de abril), pola que se regula a revisión das pegadas de ruído dos aeroportos de interese xeral.
- **Orde FOM/581/2004**, do 1 de marzo, pola que se modifica a **definición numérica das coordenadas que delimitan a zona de servizo do aeroporto da Coruña**.
- **Real Decreto 1541/2003**, do 5 decembro (BOE 19/12/2003), polo que se modifica o Decreto 584/72, do 24 de febreiro, de servidume aeronáutica, e o Decreto 1844/75, do 10 de xullo, de servidumes en heliportos, para regular excepcións aos límites establecidos polas superficies limitadoras de obstáculos arredor de aeroportos e heliportos.
- **Lei 21/2003**, do 7 de xullo, de **seguridade aérea** (BOE n.º 162, do 8 de xullo).

- **Disposicións adicional terceira e transitoria terceira da Lei 37/2003 de ruído**, do 17 de novembro (BOE n.º 276, de 18 de novembro).
- Orde do Ministerio de Fomento do 31 de xullo de 2001, pola que é aprobado o **Plan director do aeroporto da Coruña** (BOE n.º 220, de 13 de setembro).
- Orde FOM/2385/2010 do Ministerio de Fomento, de 30 de xuño, pola que se aproba o Plan Director do Aeroporto de Vigo (S.O.E. n.º 223, de 14 de setembro).]
- **Real Decreto 2591/1998**, do 4 de decembro, de **ordenación dos aeroportos de interese xeral e a súa zona de servizo** (BOE n.º 292, do 7 de decembro).
- **Real Decreto 374/1996**, do 23 de febreiro, polo que **se modifican as servidumes aeronáuticas do Aeroporto da Coruña** (BOE núm. 64, do 14 de marzo).
- **Lei 13/1996**, do 30 do decembro, **de medidas fiscais, administrativas e da orde social** (BOE n.º 315, do 31 de decembro).
- **Real Decreto 2278/1986**, do 25 de setembro, polo que **se establecen as novas servidumes aeronáuticas do aeroporto de Vigo** (BOE n.º 261, do 31 de outubro, con corrección de errores no BOE n.º 288, do 2 de decembro).
- **Decreto 1844/1975**, do 10 de xullo, de **servidumes aeronáuticas en aeroportos e helipostos** (BOE 11 agosto 1975).
- **Decreto 584/72**, do 24 de febreiro (BOE n.º 69, do 21 de marzo) de **servidumes aeronáuticas**, modificado por Decreto 2490/74, do 9 de agosto (BOE n.º 218, do 11 de setembro) e por Real Decreto 1541/2003, do 5 de decembro (BOE n.º 303, do 19 de decembro).
- **Lei 48/60**, do 21 de xullo (BOE n.º 176, do 23 de xullo) sobre **navegación aérea, modificada por Lei 55/99 sobre medidas fiscais, administrativas e da orde social**, do 29 de decembro (BOE n.º 312, do 30 de decembro).

FERROCARRIL

- **Orde FOM/2230/2005**, do 6 de xullo, pola que **se reduce a liña límite de edificación nos tramos das liñas da rede ferroviaria de interese xeral que discorran por zonas urbanas** (BOE de 12/7/2005).
- **Lei 39/2003**, do 17 de novembro, **do sector ferroviario** (BOE 18/11/2003).
- **Real Decreto 2387/2004**, do 30 de decembro, pola que **se aprobou o Regulamento do sector ferroviario** (BOE 31/12/2004).

ENERXÍA

- **Lei 34/1998**, do 7 de outubro **do sector de hidrocarburos** (BOE de 8/10/1998). Modificada por:
  - Lei 50/1998, do 30 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e da orde social.
  - Real Decreto-lei 5/2005, do 11 de marzo, de reformas urgentes para o impulso á produtividade e para a mellora da contratación pública.
  - Lei 24/2005, do 18 de novembro, de reformas para o impulso á produtividade.

- Real Decreto-lei 4/2006, do 24 de febreiro, polo que se modifican as funcións da Comisión Nacional de enerxía.
- Real Decreto-lei 7/2006, do 23 de xuño, polo que se adoptan medidas urgentes no sector enerxético.
- Lei 12/2007, do 2 de xullo, pola que se modifica a Lei 34/1998, do 7 de outubro, do sector de hidrocarburos, co fin de adaptala ao disposto na Directiva 2003/55/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 26 de xuño de 2003, sobre normas comúns para o mercado interior do gas natural.
- Lei 55/1999, do 29 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e da orde social.
- Real Decreto-lei 1/2009, do 23 de febreiro, de medidas urgentes en materia de telecomunicacións.
- Real Decreto-lei 6/2009, do 30 de abril; por Lei 25/2009, do 22 de decembro, de modificación de diversas leis para a súa adaptación á Lei sobre o libre acceso ás actividades de servizos e o seu exercicio.
- Real Decreto-lei 6/2000, do 23 de xuño, de medidas urgentes de intensificación da competencia en mercados de bens e servizos.
- Lei 24/2001, do 27 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e da orde social.
- Lei 53/2002, do 30 de decembro, Lei 62/2003, do 30 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e da orde social.
- Lei 13/2003, do 23 de maio, reguladora do contrato de concesión de obras públicas.

- **Lei 54/1997** do 27 de novembro **do sector eléctrico** (BOE do 28/11/1997). Modificada por:

- Lei 34/1998, do 7 de outubro, do sector de hidrocarburos.
- Lei 36/2003, do 11 de novembro, de medidas de reforma económica.
- Lei 66/1997, do 30 de decembro de medidas fiscais, administrativas e da orde social.
- Lei 62/2003, do 30 de decembro, Lei 50/1998, do 30 de decembro, Lei 53/2002, do 30 de decembro de medidas fiscais, administrativas e da orde social.
- Real Decreto-lei 6/2000, do 23 de xuño, de medidas urgentes de intensificación da competencia en mercados de bens e servizos.
- Lei 13/2003, do 23 de maio, reguladora do contrato de concesión de obras públicas.
- Real Decreto-lei 5/2005, do 11 de marzo, de reformas urgentes para o impulso á produtividade e para a mellora da contratación pública.
- Lei 24/2005, do 18 de novembro, de reformas para o impulso á produtividade.
- Real Decreto-lei 7/2006, do 23 de xuño, polo que se adoptan medidas urgentes no sector enerxético.
- Lei 17/2007, do 4 de xullo, pola que se modifica a Lei 54/1997, do 27 de novembro, do sector eléctrico, para adaptala ao disposto na Directiva 2003/54/CE, do Parlamento Europeo e do Consello, do 26 de xuño de 2003, sobre normas comúns para o mercado interior da electricidade.
- Lei 33/2007, do 7 de novembro, de reforma da Lei 15/1980, do 22 de abril, de creación do Consello de seguridade nuclear.
- Real Decreto Lexislativo 1/2008, do 11 de xaneiro, polo que se aprobou o texto refundido da Lei de Avaliación de impacto ambiental de proxectos.
- Real Decreto-lei 6/2009, do 30 de abril, polo que se adoptan determinadas medidas no sector enerxético e se aprobou o bono social.
- Lei 11/2009, do 26 de outubro, pola que se regulan as sociedades anónimas cotizadas de investimento no mercado inmobiliario.
- Lei 25/2009, do 22 de decembro, de modificación de diversas leis para a súa adaptación á Lei sobre o libre acceso ás actividades de servizos e o seu exercicio.
- Real Decreto-lei 6/2010, do 9 de abril, de medidas para o impulso da recuperación económica e o emprego.

3. CONTEXTO NORMATIVO AUTONÓMICO

- **Lei 10/1995**, do 23 de novembro, **de ordenación do territorio de Galicia**.
- **Lei 9/2002**, do 30 de decembro, **de ordenación urbanística e protección do medio rural de Galicia**, modificada sucesivamente pola Lei 15/2004, do 29 de decembro; pola Lei 18/2008, do 29 de decembro, de vivenda de Galicia; pola Lei 6/2007, do 11 de maio, de medidas urxentes en materia de ordenación do territorio e do litoral de Galicia; pola Lei 3/2008, do 23 de maio, de ordenación da minaría de Galicia, pola Lei 6/2008, do 19 de xuño, de medidas urxentes en materia de vivenda e solo;
- **Lei 6/2007**, do 11 de maio, **de medidas urxentes en materia de ordenación do territorio e do litoral de Galicia**.
- **Lei 7/2008**, do 7 de xullo, **de protección da paisaxe de Galicia**.

URBANISMO E ORDENACIÓN TERRITORIO

- **Lei 18/2008**, do 29 decembro **de vivenda de Galicia** (DOG 20 xaneiro 2009, BOE 17 marzo 2009).
- **Lei 6/2008**, do 19 de XUÑO, **de medidas urxentes en materia de vivenda e solo**, pola que se modifica a Lei 9/2002, do 30 de decembro, de ordenación urbanística e protección do medio rural de Galicia (DOG 30/6/2008).
- **Lei 15/2004**, do 29 de decembro, de modificación da Lei 9/2002, do 30 de decembro, **de ordenación urbanística e protección do medio rural de Galicia** (DOG 31/12/2004).
- **Decreto 79/2001**, do 6 abril polo que **se aproba o Regulamento da axencia galega de desenvolvemento rural** (DOG 20 abril 2001).
- **Decreto 80/2000**, do 23 de marzo, polo que **se regulan os plans e proxectos sectoriais de incidencia supramunicipal** (DOG n.º 75, 17/4/2000).
- **Lei 7/1996**, do 10 xullo **de desenvolvemento comarcal de Galicia** (DOG 19 xullo 1996, BOE 22 agosto 1996).
- **Lei 10/1985**, do 14 agosto **de concentración parcelaria de Galicia** (DOG 22 agosto 1985, BOE 16 novembro 1985).

MEDIO

- **Decreto 387/2009**, do 24 de setembro, polo que se modifica o Decreto 74/2006, do 30 de marzo, polo que **se regula o Consello galego de medio ambiente e desenvolvemento sostenible** (DOG 25/9/2009).
- **Lei 10/2008**, do 3 de novembro, **de residuos de Galicia** (BOE 6/12/2008).
- **Decreto 133/2008**, do 12 de xuño, polo que **se regula a Avaliación de incidencia ambiental** (DOG de 1/7/2008).
- **Decreto 127/2008** polo que **se desenvolve o réxime xurídico das zonas húmidas protexidas e se crea o Inventario de zonas húmidas de Galicia** (DOG 25/6/2008) (corrección errores de 30/6/2008).

- **Lei 7/2007**, do 21 maio **de conservación da superficie agraria útil e do Banco de Terras de Galicia** (DOG 31 maio 2007, BOE 18 xullo 2007), desenvolvida por Decreto do 2007, do 6 setembro (DOG 1/10/2007).
- **Lei 3/2007**, do 9 abril, **de incendios forestais de Galicia** (DOG 17/4/2007), desenvolvida por Decreto 101/2008, do 30 abril (DOG 20/5/2008) e por orde do 31 xullo 2007 (DOG 7/8/2007).
- **Decreto 67/2007**, do 22 de marzo, polo que **se regula o catálogo galego de árbores singulares** (DOG 17/4/2007).
- **Orde do 18 de abril de 2007**, pola que **se zonifica o territorio baseándose no risco espacial de incendio forestal** (DOG 24/4/2007).
- **Decreto 105/2006**, do 22 de xuño, polo que **se regulan medidas relativas á prevención de incendios forestais, á protección dos asentamentos no medio rural e a regulación de aproveitamentos e reboalamientos forestais** (DOG 30/6/2006).
- **Decreto 74/2006**, do 30 de marzo, polo que **se regula o Consello galego de medio ambiente e desenvolvemento sostenible**.(BOE 3/5/2006).
- **Decreto 124/2005**, do 6 de maio, polo que **se regula a figura de espazo natural de interese local e a figura do espazo privado de interese natural** (DOG 23/5/2005).
- **Decreto 208/2005**, do 14 de xullo, **sobre xestión e integración ambiental de ocos ocasionados por antigas actividades, con excedentes de terras e rochas procedentes de grandes obras** (DOG 2/8/2005).
- **Resolución do 30 de abril de 2004**, da Dirección Xeral de Conservación da Natureza, pola que se dispón a publicación, no Diario Oficial de Galicia, **da cartografía onde se recollen os límites dos espazos naturais declarados zonas de especial protección dos valores naturais polo Decreto 72/2004**, do 2 de abril (DOG 19/5/2004).
- **Decreto 72/2004**, do 2 de abril, polo que **se declaran determinados espazos como zonas de especial protección dos valores naturais** (DOG 12/4/2004).
- **Lei 8/2002**, do 18 de decembro, **de protección do ambiente atmosférico de Galicia** (BOE 21/1/2003) (DOG 31/12/2002).
- **Lei 9/2001**, do 21 de agosto, **de conservación da natureza** (BOE de 25/9/2001).
- **Orde do 28 de outubro de 1999 para a declaración provisional das zonas propostas para a súa inclusión na rede europea NATURA 2000, como espazos naturais en réxime de protección xeral** (DOG 9/11/1999).
- **Decreto 455/1996**, do 7 de novembro, **de fianzas en materia ambiental.**(DOG n.º 32, 17/2/97).
- **Lei 2/1995**, do 31 de marzo, pola que se dá **nova redacción á disposición derogatoria única da Lei 1/1995, de protección ambiental de Galicia** (DOG n.º 72, 12/4/1995).
- **Lei 1/1995**, do 2 de xaneiro, **de protección ambiental de Galicia** (DOG n.º 29, 10/2/1995, e corrección de errores DOG n.º 72, 12/4/1995).

- Decreto 327/1991 de Avaliación de efectos ambientais para Galicia (DOG n.º 199, 15/10/1991).
- Decreto 442/1990, de Avaliación do impacto ambiental para Galicia (DOG n.º 1 88, 25/9/1990).
- Lei 13/1989, do 10 outubro de montes veciñais en man común de Galicia (DOG 20/10/1989) (BOE 9/2/1990).

PROTECCIÓN DO PATRIMONIO

- Decreto 45/2001, do 1 febreiro, de refundición da normativa en materia do Camiño de Santiago (DOG 20/2/2001), modificado polo Decreto 209/2002, do 13 xuño (DOG 25/6/2002).
- Decreto 199/1997, do 10 xullo, polo que se regula a actividade arqueolóxica de Galicia (DOG 6/8/1997).
- Lei 3/1996, do 10 de maio, de protección dos camiños de Santiago de Galicia (DOG 23/5/1996).
- Lei 8/1995 do 30 de outubro do patrimonio cultural de Galicia (BOE 1/12/1995) (DOG 8/11/1995).
- Lei 9/1985, do 30 de xullo, de protección das pedras ornamentais en Galicia (DOG 17/8/1985).
- Lei 5/2006, do 30 de xuño, para a protección, a conservación e a mellora dos ríos galegos, que declaran de interese xeral a Comunidade Autónoma de Galicia, para a conservación dos bens de patrimonio cultural vinculados a eles.
- Decreto 232/2008, do 2 de outubro, sobre o inventario xeral do patrimonio cultural de Galicia.

COSTAS

- Decreto 158/2005, do 2 de xuño, de competencias autonómicas na zona de servidume de protección do dominio público marítimo-terrestre (DOG 16/6/2005).

ESTRADAS

- Decreto 308/2003, do 26 de xuño, de relación de estradas de titularidade da Comunidade Autónoma de Galicia (DOG 21/7/2003).
- Lei 6/1996, do 9 xullo, de coordinación dos servizos urbanos e interurbanos de Galicia (DOG 18 xullo 1996, BOE 22/8/1996).
- Lei 4/1994, do 14 de setembro, de estradas de Galicia. (BOE de 20/12/94 e DOG 31/10/1994), (modificada pola Lei 7/2002, do 27 de decembro, de medidas fiscais e de réxime administrativo).

PORTOS

- Lei 5/1994, do 29 novembro de creación do ente público Portos de Galicia (DOG 20/12/1994, BOE 31/1/1995). Desenvolvida por Decreto 227/1995, do 20 xullo (DOG 1/8/1995; rect. DOG 28 novembro 1995).
- Lei 6/1987, do 12 xuño pola que se aproba o Plan especial de portos de Galicia (DOG 26/6/1987, BOE 7/8/1987).

- Decreto 227/1995, do 20 xullo polo que se aproba o Regulamento do ente público Portos de Galicia (DOG 1/8/1995; rect. DOG 28/11/1995).

MINAS

- Lei 3/2008, de 23 maio de minería de Galicia (DOG 6/6/2008, BOE 9/7/2008) Desenvolvida por Resolución de 22/12/2008 (DOG 29/1/2009; rect. DOG 9/2/2009).

AUGAS

- Lei 5/2006, do 30 de xuño, para a protección, a conservación e a mellora dos ríos galegos. (DOG 17/7/2006).
- Decreto 555/2005, do 10 de novembro, polo que se adoptan medidas provisionais en relación coa utilización do dominio público hidráulico. (DOG 23/11/2005).
- Lei 8/2001, do 2 de agosto, de protección da calidad das augas das rías de Galicia e de ordenación do servizo público de depuración de augas residuais urbanas (BOE de 25/9/2001).
- Decreto 108/1996, do 29 de febreiro, polo que se aproba o Regulamento do organismo autónomo Augas de Galicia (DOG 18/3/1996; rect. DOG 17/4/ 1996; DOG 25/4/1996).
- Lei 5/1995, do 7 de xuño, de regulación das augas minerais, termais, de manancial e dos establecementos balnearios da Comunidade Autónoma de Galicia (DOG 21/6/1995).
- Lei 8/1993, do 23 de xuño, de administración hidráulica de Galicia (DOG 2/7/1993; rect. DOG 10/9/1993, BOE 18/8/1993).

TURISMO

- Lei 14/2008, do 3 de decembro, de turismo de Galicia.

